МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет історичний

Кафедра історичного краєзнавства

Затверджено

На засіданні кафедри історичного краєзнавства
Факультету історичного
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № _1_ від __31. 08. 2022_р.)

Завідувач кафедри (Голубко В. Є.)

Силабус із навчальної дисципліни

«Історія України» ,

що викладається в межах ОПП Екологія

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 101 Екологія

Львів 2022

Назва курсу	Історія України
Адреса викладання курсу	ЛНУ імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет, кафедра історичного краєзнавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	**10 Природничі науки** 101 Екологія
Викладачі курсу	кандидат історичних наук, доцент Генега Роман Ярославович.
Контактна інформація викладачів	roman.heneha@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення семінарських занять за попередньою домовленістю
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати його учасникам необхідний фактографічний і теоретичний матеріал для отримання цілісної картини з історії України. Тому в курсі представлено перебіг основних подій політичного процесу, його діячів, соціально-економічні зміни, що відбулися на українських землях, основні етапи духовного і культурного життя українського суспільства, біографічні дані про видатних державних, політичних, військових діячів, представників духовенства, культури, освіти і науки, загальні тенденції розвитку українських земель.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Історія України» є нормативною навчальною дисципліною для не історичних спеціальностей, яка викладається у другому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	**Метою** вивчення нормативної дисципліни «Історія України» є: поглиблення знань в галузі вітчизняної історії, зокрема закономірностей виникнення і розвитку української нації та державності на території України, найсуттєвіших здобутків культури українського народу, його місця та ролі у контексті світової цивілізації. Набуті знання допоможуть студентам краще орієнтуватися у сучасних суспільно-політичних процесах, що відбуваються в Україні та адекватно визначати у них своє місце, сприятимуть формуванню політичної культури й гуманітарних цінностей. **Цілі курсу:** Учасники курсу повинні навчитися критично опрацьовувати рекомендовані джерела та літературу, аналізувати фактологічний матеріал, виявити вміння робити його порівняння та аналіз, показати розуміння загальних тенденцій розвитку українських земель в умовах конкретної історичної епохи.

Література для вивчення дисципліни	Історія України від найдавніших часів до сьогодення: Зб. документів і матеріалів. Київ,Чернівці,2008. *Грицак Я.* Нарис історії України: формування модерної української нації XIX–XX ст. 2–е видання. Київ, 2000. *Грушевський М.* Ілюстрована історія України. Київ, 1990. *Грушевський М.* Історія України–Руси: В 11т., 12 кн. Київ, 1991–1999. *Грушевський М.* Новий період історії України. Київ, 1992. *Дорошенко Д.* Нарис історії України. Львів, 1991. Історія українського селянства: Нариси в 2 – х томах / Відп. ред. В. А. Смолій. Київ, 2006. Том 1–2. Історія України в особах: IX–XVIII ст. Київ, 1993. Історія України в особах: XIX–XX ст. Київ,1995. Історія України/Керівник авт. кол. Ю.Зайцев. Львів, 1996. Історія України: нове бачення: У 2 т. /Під ред. В.Смолія. Київ,1995. *Підкова І., Шуст Р.* Довідник з історії України. Київ,2001. Політична система для України: історичний досвід і виклики сучасності / Інститут історії України НАН України; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Київ, 2008. Історія України /Кер. авт. кол. Ю.Зайцев. Львів,1996. Історія України в особах: IX-XVIII ст. Київ, 1993. *Лановик Б.Д., Лазарович М.В.* Історія України. Навчальний посібник.Київ, 2006. *Полонська-Василенко Н.* Історія України. Т.1.Київ,1992. *Щодра О.* Слов'яни і Русь в ранньому середньовіччі. Передумови і початки формування імперії Русів. Львів:ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 481 с. *Яковенко Н.* Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст. Вид. 3-тє, перероблене та розширене: Київ: Критика, 2006.
Тривалість курсу	один семестр
Обсяг курсу	90 годин, з яких 32 години аудиторних занять. З них 16 години лекцій,16 год. практичних занять, 58 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення здобувач набуде наступні компетентності та програмні результати: **Загальні компетентності:** КЗ-13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. КЗ-12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. **Програмні результати:** ПР-24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ПР-25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя. Знати: перебіг основних подій політичного процесу, його діячів, соціально-економічні зміни, що відбулися на українських землях, основні етапи духовного і культурного життя українського суспільства,

	біографічні дані про видатних представників духовенства, культури, освіти і науки, загальні тенденції розвитку українських земель. Вміти: ▪ Визначати хронологічну послідовність історичних подій; хронологічно співвідносити процеси, які відбувалися на землях України із загальноєвропейськими тенденціями історичного руху. ▪ Показувати на історичній карті території розселення українців, територіальні зміни, що відбувалися, і співставляти їх із сучасними кордонами України. ▪ Характеризувати політико-адміністративний устрій України на різних історичних етапах, форми та засади функціонування української державності. ▪ Визначати сутність української національної ідеї, причини розвитку та особливості українського національного та суспільно-політичного рухів у контексті націєтворчих процесів у Центрально-Східній Європі. ▪ Пояснювати економічні та соціальні процеси на території України, сутність переходу від традиційного до індустріального суспільства; називати основні риси модерного суспільства. ▪ Описувати та порівнювати становище українського населення та риси повсякденного життя українців на різних етапах історичного розвитку та у складі різних державних утворень. ▪ Описувати явища культурного та духовного життя; порівнювати ідеї та цінності минулого з сучасними державотворчими ідеями та культурними цінностями українців. ▪ Аналізувати економічну, політичну та культурну активність інших етносів/націй на території України; характеризувати міжнаціональні відносини та наводити приклади взаємодії між українським та іншими національними рухами на території України. ▪ Визначати місце та роль українців у складі Речі Посполитої, Російської імперії, Австрійської (Австро-Угорської) монархії, Радянського Союзу та інших політичних утворень, наводити приклади українського вкладу в буття цих держав. ▪ Визначати суспільну значущість історичних подій, тенденції розвитку українського суспільства, які домінували на різних історичних етапах, та причинно-наслідкові зв'язки. ▪ Шукати історичну інформацію та користуватися різними джерелами інформації (науковими монографіями, науково-популярними працями, енциклопедіями, періодичними виданнями та ін.). ▪ Критично оцінювати історичну інформацію та інтерпретувати її з урахуванням множинності підходів; формувати власну точку зору та представляти її в усній та писемній формі.			
Ключові слова	Україна, історія, державне будівництво, українська нація			
Формат курсу	очний			
Теми	Форма заняття	Література, ресурси	Завдання, години	Термін виконання
1. Вступ. Державотворчі процеси в епоху раннього середньовіччя.	лекція	Баран В. Давні слов'яни. *Україна крізь віки. Т.3.* Київ, 1998. Брайчевский М. *Утверждение христианства на Руси.* Київ, 1989.	6 (2/4)	

Формування Руської держави у IX - першій половині XI ст.		Грушевський М. Звичайна схема «русской» історії й справа раціонального укладу історії східного слов'янства. *Вивід прав України.* Львів, 1992. *Давня історія України:* в 3 т. Т.1,2. Київ, 1997–1998. *Літопис Руський. За Іпатським списком.* Переклад Л.Махновця. Київ, 1989. Щодра О. М. *Слов'яни і Русь в ранньому середньовіччі. Передумови і початки формування імперії русів.* Львів, 2021.		
2. Політична трансформація Київської Русі у другій половині XI - першій половині XIII століття.	Семінарське заняття	Войтович Л.В. *Князівські династії Східної Європи (кінець IX - початок XVI ст.). Склад, суспільна і політична роль. Історико-генеалогічне дослідження.* Львів, 2000. Войтович Л.В. *Княжа доба на Русі: портрети еліти.* Біла Церква, 2006. Войтович Л. В. *Удільні князівства Рюриковичів і Гедиміновичів у XII-XVI ст. історико-генеалогічне дослідження.* Відп. ред. Ісаєвич Я. Д. Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. Львів, 1996. 256 с. Котляр М. Ф. Як і чому настала роздробленість на Русі (XII–XIII ст.). *Історичні зошити.* Київ, 1998. Котляр М. *Данило Галицький. Біографічний нарис.* Київ,2002. Крип'якевич І. *Галицько-Волинське князівство.* Київ, 1984.	8 (2/6)	
3. Державно-правовий та політичний статус українських земель у XIV–першій половині XVI ст. Феномен українського козацтва	Лекція	Войтович Л. Европейський фронтир і проблеми початків козацтва. *Наукові зошити історичного факультету Львівського університету.* 2020. Випуск 21. С. 213–234. Ґудзяк Б. *Криза і реформа: Київська митрополія, Царгородський патріархат і генеза Берестейської унії* / переклад з англ. Марії Габлевич, під ред. Олега Турія. Львів: Інститут історії Церкви Львівської Богословської академії, 2000. Меріме П. *Українські козаки. Б. Хмельницький.* Львів,1992. Апанович О. *Гетьмани України і кошові отамани Запорізької Січі.* Київ,1993.	8 (2/6)	

		Володарі Гетьманської булави: Історичні портрети. Київ,1995. Голобуцький В. *Запорозьке козацтво*. Київ,1994. Щербак В.О. *Українське козацтво: Формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст.* Київ, 2000. *Українське козацтво:Мала енциклопедія* /Кер. авт. кол. Ф.Г.Турченко. Київ,2006.		
4. Суспільно-політичний феномен українського козацтва	Семінарське заняття	Войтович Л. Европейський фронтир і проблеми початків козацтва. *Наукові зошити історичного факультету Львівського університету*. 2020. Випуск 21. С. 213–234. Голобуцький В. *Запорозьке козацтво*. Київ, 1994. *Українське козацтво*. Авт.: О. Бачинська, Т. Чухліб, В. Щербак. Київ: Кристал Бук, 2015. 400 с. Чухліб Т. *Еволюція поняття «Україна» в офіційному тезаурусі Великого Князівства Литовського, Корони Польської, Московського царства та Війська Запорозького (1490-ті–1640-ві рр.)*. Чтиво: електронна бібліотека, 2018. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Chukhlib_Taras/Evoliutsiia_poniattia_Ukraina_v_ofitsiinomu_tezaurusi_Velykoho_Kniazivstva_Lytovskoho_Korony_Polskoi/ Щербак В. О. *Українське козацтво: Формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст*. Київ, 2000. Яворницький Д. *Історія запорозьких козаків: У 3 т.* Київ, 1990–1991.	6 (2/4)	
5. Українська революція середини XVII ст.	Лекція	Герасимчук В. *Матеріали до історії козаччини XVII ст*. Львів, 1994. *Універсали Богдана Хмельницького 1648–1657*. Київ,1998. Крип'якевич І. *Богдан Хмельницький*. Львів, 1990. Смолій В., Степанков С. *Богдан Хмельницький*. Київ, 1995. Таїрова-Яковлева Т. Могила Богдана Хмельницького у Суботові та перспективи її пошуків. *Український історичний журнал*. 2020. Число 4.	6 (2/4)	

6. Руїна та подолання її наслідків. Україна в добу гетьмана Івана Мазепи.	Семінарське заняття	*Військові кампанії доби гетьмана Івана Мазепи в документах.* Упорядник С.Павленко. Київ.2007. *Універсали Івана Мазепи 1687–1709.* Львів.2002. Борщак І., Мартель Р. *Іван Мазепа. Життя й пориви великого гетьмана.* Київ. 1991. Оглоблин О. *Гетьман Іван Мазепа та його доба.* Нью-Йорк. Київ. Львів. 2001. Субтельний О. *Мазепинці.* Київ. 1994.	6 (2/4)	
7. Руйнування державних структур Гетьманщини та інтеграція українських земель до складу Російської імперії.	Лекція	Мельник Л. Г. *Політична історія Гетьманщини XVIII ст. у документах і матеріалах: Навч. посібник.* Київ.1997. Гуржій О. *Українська козацька держава в другій половині XVIII ст.: кордони. населення. право.* Київ. 1996. Когут З. *Російський централізм і українська автономія. Ліквідація Гетьманщини 1760–1830.* Київ. 1996. Чухліб Т. «Людина меча»: просопографічний портрет учасників Віденської кампанії 1683 р. з української сторони. *Людина, суспільство, влада в давній та ранньомодерній Україні: контексти історичної презентації* / Відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2020. Таїрова-Яковлєва Т.*Іван Мазепа.* Харків.2018.	6 (2/4)	
8. Інституційний розвиток та ідейні основи українського національного руху наприкінці XVIII –XIX ст.	Семінарське заняття	Кирило-Мефодіївське товариство: У 3 т. / АН УРСР. Археограф. комісія та ін.; упоряд. М. І. Бутич, І. І. Глизь, О. О. Франко; редкол.: П. С. Сохань (голов. ред.) та ін. Київ, 1990. Т. 1–3.Літопис нескореної України. Документи, матеріали, спогади. Кн.1. Львів,1993; Кн.2. Львів,1997; Кн. 3. Львів,2002. Гудь Б. *Загибель Аркадії. Етносоціальні аспекти українсько-польських конфліктів XIX–першої половини XX століть.* Львів,2006. Заярнюк А. *Ідіоми емансипації. «Визвольні» проєкти і галицьке село в середині XIX століття.* Київ, 2007.	8 (2/6)	

		Кирчів Р. Ф. *Етнографічно-фольклористична діяльність «Руської трійці»*. АН УРСР. Львівське відділення Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Київ, 1990. Когут З. *Російський централізм і українська автономія. Ліквідація Гетьманщини 1760–1830.* Київ, 1996. Крижановська О. О. *Поміщицькі селяни Правобережної України у 30–50 – х роках XIX ст. (умови життя, суспільно – політичний світогляд, соціальний темперамент).* НАН України. Інститут історії України. Київ, 2008. Круглашов А. *Драма інтелектуала: політичні ідеї Михайла Драгоманова.* Чернівці, 2000. Нахлік Є. *Доля – Los – Судьба: Шевченко і польські та російські романтики.* Львів, 2003. Нахлік Є. К. *Пантелеймон Куліш: Особистість, письменник, мислитель*: У 2 т. НАН України. Львівське відділення Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка. Серія «Літературознавчі студії». Вип. 11/12. Київ, 2007. Т. 1: Життя Пантелеймона Куліша: Наукова біографія; Т. 2: Світогляд і творчість Пантелеймона Куліша. Сарбей В. Г. *Національне відродження України.* Київ, 1999. [Україна крізь віки. Том 9]. Світленко С. І. *Народництво в Наддніпрянській Україні 60-80-х років XIX століття: Теоретичні проблеми джерелознавства та історії.* Дніпропетровськ, 1999. Сухий О. *Від русофільства до москвофільства (російський чинник у громадській думці та суспільно – політичному житті галицьких українців у XIX столітті).* Львів, 2003.		
9. Модернізація українського суспільства на початку XX ст.	Лекція, семінарське заняття	*Українські політичні партії кінця XIX початку XX ст.: Програмові і довідкові матеріали.* Упорядники В.Ф.Шевченко та ін. Київ,1993.	8 (4/4)	

		Велика війна і Україна 1914-1918 рр. У 2 т. /Упоряд. О.Реєнт. Київ,2014. Гудь Б. *Загибель Аркадії. Етносоціальні аспекти українсько-польських конфліктів XIX–першої половини XX століть.* Львів,2006. *Історія січових стрільців.* Київ, 1992. Качараба С., Рожик М. *Українська еміграція. Еміграційний рух зі Східної Галичини та Північної Буковини у 1890–1914 рр.* Львів, 1995. Лазарович М. *Легіон Українських січових стрільців.* Тернопіль,2005. Присяжнюк Ю. П. *Українське селянство Наддніпрянської України: соціоментальна історія другої половини XIX – початку XX ст.* Черкаси, 2007. Реєнт О. *Україна в імперську добу.* Київ, 2003.		
10. Українська національна революція 1917-1920 рр. (Період УНР Центральної Ради та Гетьманату)	Лекція	*Українська Центральна Рада: Документи і матеріали*: У 2 т. Київ,1996–1997. *Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки 1918-1920. Док. і матеріали у 2 т.* Київ,2006. Верига В. *Визвольні змагання в Україні 1914–1923 рр.* У 2 т. Львів,1998. Голубко В. *Армія Української Народної Республіки. Утворення та боротьба за державу 1917 – 1918.* Львів,1997. Реєнт О. *Павло Скоропадський.* Київ,2003.	4 (2/2)	
11. Українська національна революція 1917-1920 рр. (ЗУНР, УНР періоду Директорії)	Семінарське заняття	Верига В. *Визвольні змагання в Україні 1914–1923 рр.* У 2 т. Львів, 1998. Голубко В., Рутар В. "Лицарська легенда" листопадових 1918 р. боїв за Львів. *Військово-науковий вісник.* Вип.19, 2013. С.24-41. Голубко В. Концепція Української держави у баченні Симона Петлюри. *Вісник Прикарпатського університету. Історія.* Вип. 23-24. 2013. С. 92-96. Голубко В. Варшавський договір 1920 р. між УНР та Польщею у віддзеркаленні польської преси Львова. *Вісник Львівського*	4 (2/2)	

		університету. Серія історична. 2019. Спецвипуск. С. 70–93. *Західно-Українська Народна Республіка 1918-1923.* Енциклопедія.Т.1–3. Івано-Франківськ-Львів, 2018-2020. *Західно-Українська Народна Республіка в документах і матеріалах Наукової бібліотеки ЛНУ ім. Івана Франка. альбом-каталог/* упоряд. Ю.Лисий, М. Ільків-Свидницький. Львів, 2018. 252 с. Литвин М., Науменко К. *Історія ЗУНР.* Львів, 1995. Мараєв В. *Україна, 1918: хроніка. Харків:* Фоліо, 2020. 304 с. Павлишин О. Суспільно-політична криза в ЗУНР у першій половині 1919 р. *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність.* 18/2009. С. 119-130. Сергійчук В. *Симон Петлюра.* Київ, 2009. *Війна України проти Радянської Росії у 1920 році (документи і матеріали)* /упоряд. і авт. передм. Я.Тинченко. Київ:Темпора,2020. 420 с.		
12. Національно-визвольний рух в Україні 20-х – 80- х рр.. ХХ ст :еволюція світоглядних концепцій та методів діяльності (Український визвольний рух у міжвоєнний період)	Лекція, семінарське заняття	*Великий голод в Україні 1932 – 1933 років:* У 4 т.– Київ,2008. *Голод 1921–1923 років на Україні: Зб. документів і матеріалів.*– Київ,1993. *Документи і матеріали з історії Організації українських націоналістів. Київ,* 2004. *Розсекречена пам'ять: Голодомор 1932–1933 років в Україні в документах ГПУ–НКВД.* Київ,2008. Баран В., Токарський В. *Україна: західні землі:1939–1941.* Львів,2009. Білас І. *Репресивно-каральна система в Україні. 1917–1953.* Кн. 1–2. Київ,1994. Вегеш М. *Карпатська Україна (1938–1939).* Ужгород, 1993. Віднянський С. В., Вегеш М. М. *Августин Волошин і Карпатська Україна в історії українського державотворення.* НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2021. 372 с. В'ятрович В, Забілий Р., Деревяний І., Содоль П. *Українська повстанська*	8 (4/4)	

		армія Історія нескорених. Львів,2008 Гудь Ь. *Загибель Аркадії Етносоціальні аспекти українсько-польських конфліктів XIX першої половини XX століть.* Львів,2006 Косик В. *Україна і Німеччина у 2-й світовій війні.* Париж, Нью- Йорк, Львів, 1993 Кульчицький С. Комунізм в Україні: перше десятиріччя (1919–1928). Київ, 1996. Кульчицький С. *Ціна «великого перелому».* К., 1991. Кульчицький С. *1933 трагедія голоду.* Київ, 1989. Мрака І. Громадяни УРСР про пакт Молотова-Ріббентропа та «визвольний похід» Червоної армії в Західну Україну у вересні 1939 р. (за матеріалами ГДА СБУ). *Наукові зошити історичного факультету Львівського університету.* 2017. Вип. 18. С. 30–45. Чура В. Національні виступи у Львівській області на зламі 80–90-х рр. XX ст. *Дрогобицький краєзнавчий збірник.* 2017. С. 372-379. Шаповал Ю. *Україна 20–50-х років.* Київ, 1993.		
13. Національно-визвольний рух в Україні 20-х – 80- х рр. XX ст.: еволюція світоглядних концепцій та методів діяльності	Лекція	*Акція «Вісла». Документи.* Львів,1997. Сергійчук В.І. *Десять буремних літ: західноукраїнські землі у 1944 – 1953 рр.: нові документи.* Київ,1998. Сергійчук В. *ОУН–УПА в роки війни: Нові документи і матеріали.* Київ, 1996. *Український правозахисний рух: Документи й матеріали київської української громадської групи сприянню виконанню Гельсінських угод.* Торонто, Балтимор,1979. Баран В.*Україна після Сталіна: нарис історії 1953–1985.* Львів,1992. Воронов І., Пилявець Ю. *Голод 1946–1947 рр.* Київ, 1991. Гунчак Т. *Україна: перша половина XX століття: Нариси політичної історії.* Київ, 1993.	6 (2/4)	

		Зайцев Ю. *Дисиденти: опозиційний рух 60 – 80 – х рр.* Сторінки історії України. – Львів,1992. Чура В. *Руйнація компартійної влади на західноукраїнських землях наприкінці 80-х – початку 90-х років XX століття*. Львів, 2013. Шаповал Ю. *Україна 20–50–х років*. Київ, 1993.		
14. Українське державотворення в умовах незалежності	Семінарське заняття	*Конституція України.* Київ, 1996. *Майдан. Від першої особи.45 історій Революції гідності.* Київ, 2015. *Усна історія російсько-української війни 2014-2016*. Вип. 2. Київ, 2016. Гай-Нижник П.П. *Росія проти України (1990–2016): від політики шантажу і примусу до війни на поглинання та спроби знищення.* Київ, 2017. *Економічний розвиток національного господарства України: особливості та моделі в умовах постіндустріального суспільства: монографія* / О. В. Пирог; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013. *Зовнішня політика України в умовах глобалізації 1991–2003. Анотована історична хроніка міжнародних відносин.* /Відп.ред. С.В.Віднянський Киї,2004. Коріненко П.С.,Терещенко В.Д.,Бармак М.В. *Курс лекцій з історії України у 4-х частинах*. Ч.4. Тернопіль,2007. 400 с. Кульчицький С. В. Помаранчева революція / Інститут історії України НАН України. — Київ: Генеза, 2005. Литвин В.М. *Україна на зламі тисячоліть (1991-2000рр.)*.Київ, 2000. Литвин В. *Україна – 2004*. Події, документи, факти: В 3-х томах Київ, 2005. *Нариси з історії дипломатії України.* Київ,2001.736 с. Мамалуй О. *Воєнний щоденник 2014–2015.* Харків: Фоліо, 2019. 268 с. *Політична історія України XX ст.* / Голова ред. колегії І. Ф. Курас: У 6-ти томах. Т.6. Київ, 2006. *Революція Гідності 2013-2014 рр. та агресія Росії проти України:*	6 (2/4)	

		наук.-метод. матеріали за заг. ред. Павла Полянського. Київ: Ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. Чура В. *Руйнація компартійної влади на західноукраїнських землях наприкінці 80-х – початку 90-х років XX століття*. Львів, 2013. Чура В. *Робітники Львова у національному русі другої половини 80-х – початку 90-х років XX століття*. Львів:ПРОСТІР-М,2021. 321 с. Гай-Нижник П. П. *Росія проти України (1990–2016 рр.): від політики шантажу і примусу до війни на поглинання та спроби знищення*. Київ: «МП Леся», 2017, 332 с. Яневський Д. *Хроніка „Помаранчевої" революції*. Київ, 2005.		
Підсумковий контроль	Залік			
Пререквізити	Для вивчення курсу учасники потребують базових знань із курсу Історія України загальноосвітньої середньої школи, достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння джерел.			
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватись під час викладання курсу	Презентація, лекції, дискусія			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор			
Критерії оцінювання	Оцінювання проводиться за 100 бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням. Максимальна кількість балів – 100 балів. Підсумковий контроль є заліком, практичні заняття становлять 100% семестрової оцінки. Залік виставляється за підсумками роботи студента на семінарських заняттях. Враховується відвідування занять, бали набрані під час семінарських занять, а також за індивідуальні письмові роботи. Кожний виступ студента відповідно до тем затвердженого плану семінарських занять оцінюється у 5 балів, індивідуальна письмова робота (повідомлення) також оцінюється у 5 балів у разі представлення на занятті. Крім того, упродовж семестру проводяться дві модульні контрольні роботи, які також оцінюються у 5 балів кожна. Модульні контрольні роботи проводяться на окремо виділеному часі впродовж одного із семінарських занять відповідно до пройдених лекційних та семінарських тем. Доповнення, питання та репліки, які виголошуються як частина дискусії після виступу студента оцінюються як "+", або за допомогою іншої позначки. (У випадку отримання п'ять таких позначок підряд можна ставити 5 балів як рейтингову оцінку).			

	Остаточний рейтинг оцінюється за формулою: сума оцінок за виступи ділиться на кількість оцінок і множиться на 20. Наприклад: 4+5+4+3= 16:4=4 х 20 = 80). Залік виставляється автоматично на основі семестрових результатів. В системі "Деканат" оцінки виставляються лише у вигляді підсумкової суми. **Академічна доброчесність: жодні форми академічної недоброчесності не толеруються.**
Опитування	Анкета-оцінювання якості курсу надається після його завершення.

Гарант ОПП
_____ Звенислава МАМЧУР
31.08. 2022 р.